

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/465 НА КОМИСИЯТА**от 3 март 2023 година****за изменение на Регламент (ЕО) № 1881/2006 по отношение на максимално допустимите количества на арсен в някои храни****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕИО) № 315/93 на Съвета от 8 февруари 1993 г. за установяване на общности процедури относно замърсителите в храните ⁽¹⁾, и по-специално член 2, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията ⁽²⁾ се определят максимално допустимите количества на някои замърсители в храните, в това число неорганичен арсен в редица храни.
- (2) Арсенът е повсеместно разпространен металоид, присъстващ в ниски концентрации в скалите, в почвата и в естествените подпочвени води. Освен това антропогенната дейност също е допринесла за повишаване на количествата на арсен в околната среда чрез емисиите от промишлеността (добив на полезни изкопаеми, топене на цветни метали и изгаряне на изкопаеми горива), както и чрез използването на арсен в химичния състав на торове, консерванти за дървесина, инсектициди или хербициди. Въпреки че е възможно да има кожна експозиция и експозиция чрез вдишване, храната и питейната вода са основните пътища на експозиция на арсен.
- (3) На 12 октомври 2009 г. Експертната група по замърсителите в хранителната верига (CONTAM) към Европейския орган за безопасност на храните („Органа“) прие становище относно арсена в храните ⁽³⁾. В това становище Експертната група стигна до заключението, че временният приемлив седмичен прием от 15 µg/kg телесно тегло, определен от Съвместния експертен комитет на ФАО и СЗО по добавките в храните (JECFA), вече не е целесъобразен, тъй като според наличните данни неорганичният арсен причинява рак на белите дробове, на пикочния мехур и на кожата, като са съобщени и редица нежелани ефекти при експозиция на стойности, по-ниски от разглежданите от JECFA.
- (4) Експертната група CONTAM определи диапазон от стойности за долна граница на доверителния интервал на еталонна доза (BMDL01) между 0,3 и 8 µg/kg телесно тегло на ден за рак на белия дроб, на кожата и на пикочния мехур, както и кожни лезии. В своето научно становище Експертната група CONTAM стигна до заключението, че изчислените стойности на експозицията на неорганичен арсен чрез храната за потребители на средно и голямо количество от съответните храни в Европа са в рамките на определените стойности на BMDL01 и че следователно вероятността от риск за някои потребители не може да бъде изключена.
- (5) Съгласно научното становище потребителите на големи количества ориз в Европа, като например определени етнически групи и децата под тригодишна възраст, бяха определени като подложени в най-голяма степен на експозиция на неорганичен арсен чрез храната. Експозицията на неорганичен арсен чрез храната за децата на възраст под три години, в това число чрез храни на основата на ориз, беше изчислена като два до три пъти по-висока от тази при възрастните.
- (6) В своя научен доклад от 2014 г. ⁽⁴⁾ относно експозицията чрез храната на неорганичен арсен сред европейското население Органът определи продуктите на основата на зърнени култури като основен фактор, допринасящ за експозицията, а оризът, млякото и млечните продукти — като важни фактори. Въпреки това разнородността на данните за консумацията на храни, преобразуването на общото количество арсен в неорганичен арсен и третирането на цензурираните отляво данни пораждат значителна неопределеност при оценката на експозицията.

⁽¹⁾ ОВ L 37, 13.2.1993 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията от 19 декември 2006 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (ОВ L 364, 20.12.2006 г., стр. 5).

⁽³⁾ Експертна група на ЕОБХ по замърсителите в хранителната верига (CONTAM); Научно становище относно арсена в храните. EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2009; 7(10):1351, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2009.1351>.

⁽⁴⁾ Научен доклад на ЕОБХ относно експозицията чрез храната на неорганичен арсен сред европейското население. EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2014 г.; 12(3): 3597, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2014.3597>.

- (7) С оглед на тази информация с Регламент (ЕС) 2015/1006 на Комисията ⁽⁵⁾ бяха определени максимално допустимите количества за наличието на неорганичен арсен само в ориза и продуктите на основата на ориз и в съответствие с Препоръка (ЕС) 2015/1381 на Комисията ⁽⁶⁾ държавите членки бяха призовани да проведат наблюдение през 2016 г., 2017 г. и 2018 г. на наличието на арсен в храните, за предпочитане чрез определяне на съдържанието на неорганичен арсен и на общото количество арсен и ако е възможно, на други свързани видове арсен в по-широка гама от храни.
- (8) В своя научен доклад от 2021 г. ⁽⁷⁾ Органът направи оценка на хроничната експозиция чрез храната на неорганичен арсен, като взе предвид най-актуалните данни за наличието на неорганичен арсен в храните. Той стигна до заключението, че сред различните възрастови категории най-съществен принос за експозицията чрез храната на неорганичен арсен имат оризът, продуктите на основата на ориз, зърнените култури и продуктите на основата на зърнени култури, които не съдържат ориз и питейна вода. Органът също така стигна до заключението, че определени храни, предназначени за младото население (например храните за кърмачета и малки деца на основата на зърнени култури и бисквитите, сухарите и бисквитките за деца; храните за кърмачета, преходните храни, храните за специални медицински цели, предназначени за кърмачета и малки деца, и храните за малки деца; бебешките храни и плодовите сокове) са допринесли съществено за експозицията на неорганичен арсен чрез храната на тази група от населението.
- (9) Съществуващите средни стойности и стойности в 95-ия процентил на експозицията чрез храната на арсен все още попадат в диапазона на стойностите на BMDL01, определени в научното становище на Експертната група CONTAM от 2009 г. Поради това е целесъобразно да се определят нови максимално допустими количества за стоките, които допринасят за експозицията на арсен, и да се понижат съществуващите максимално допустими количества, когато това е осъществимо въз основа на данните за съдържанието.
- (10) Кодекс алиментариус определя максимално допустимо количество от 0,5 mg/kg за общото съдържание на арсен в солта ⁽⁸⁾. Целесъобразно е същото максимално допустимо количество да бъде установено и в законодателството на Съюза.
- (11) Поради това Регламент (ЕО) № 1881/2006 следва да бъде съответно изменен.
- (12) Като се има предвид дългият срок на годност на някои храни, попадащи в обхвата на настоящия регламент, следва да се разреши храните, които са били законно пуснати на пазара преди датата на прилагане на настоящия регламент, да останат на пазара.
- (13) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложението към Регламент (ЕО) № 1881/2006 се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Храните, които са били законно пуснати на пазара преди влизането в сила на настоящия регламент, могат да останат на пазара до изтичане на техния срок на минимална трайност или срок на годност.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2015/1006 на Комисията от 25 юни 2015 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1881/2006 по отношение на максимално допустимите количества на неорганичен арсен в храните (ОВ L 161, 26.6.2015 г., стр. 14).

⁽⁶⁾ Препоръка (ЕС) 2015/1381 на Комисията от 10 август 2015 г. за наблюдението на арсен в храните (ОВ L 213, 12.8.2015 г., стр. 9).

⁽⁷⁾ Научен доклад на ЕОБХ относно хроничната експозиция чрез храната на неорганичен арсен, EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2021 г.: 19(1): 6380, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2021.6380>.

⁽⁸⁾ Codex General Standard for Contaminants and Toxin in Foods and Feeds (Общ стандарт на Codex за замърсители и токсини в храни и фуражи – GSCTFF (CODEX STAN 193-1995)).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 3 март 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

В раздел 3 от приложението към Регламент (ЕО) № 1881/2006, подраздел 3.5 Арсен (неорганичен) се заменя със следното:

	Храни ⁽¹⁾	Максимално допустими количества (mg/kg мокро тегло)
„3.5	Арсен (неорганичен арсен от 3.5.1 до 3.5.4 и общо количество арсен за 3.5.5) ⁽⁵⁰⁾	
3.5.1	Зърнени култури и продукти на зърнена основа ⁽⁵¹⁾	
3.5.1.1	Ненапарен бланширан ориз (полиран или бял ориз)	0,15
3.5.1.2	Напарен и олющен ориз	0,25
3.5.1.3	Оризово брашно	0,25
3.5.1.4	Оризови гофрети, оризови вафлени кори, оризови бисквити, оризови кексчета, оризови флейки и оризови пуканки	0,30
3.5.1.5	Ориз, предназначен за производството на храни за кърмачета и малки деца ⁽³⁾	0,10
3.5.1.6	Безалкохолни напитки на основата на ориз	0,030
3.5.2	Храни за кърмачета ^{(3) (29)} , преходни храни ^{(3) (29)} , храни за специални медицински цели, предназначени за кърмачета и малки деца ^{(3) (29)} и храни за малки деца ^{(29) (57)} .	
3.5.2.1	-предлагани на пазара в прахообразна форма	0,020
3.5.2.2	-предлагани на пазара в течна форма	0,010
3.5.3	Бebешки храни ^{(3) (29)}	0,020
3.5.4	Плодови сокове, реконституирани плодови сокове на базата на концентрат и плодови нектари ⁽¹⁴⁾	0,020
3.5.5	Сол	0,50“